

Mál nr. 271/2021**M og
V v/ ábyrgðartryggingar X****Vinnuslys flugliða við æfingu í neyðarrennu 19. febrúar 2020.****Gögn.**

Málskot móttakið 7. júlí 2021, ásamt fylgiskjölum.

Bréf V dags. 29. júlí 2021 ásamt mynd af neyðarrennu, úrklippum úr öryggishandbókum, reglugerð Framkvæmdastjórnar EB nr. 965/2021, myndbandi af framkvæmd æfingar og atvikaskýrslu.

Athugasemdir lögmans M dags. 23. ágúst 2021.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M hafi hlotið líkamstjón við vinnu sína hinn 19. febrúar 2020 þegar hún var að sinna reglubundinni æfingu þar sem æfð eru neyðarviðbrögð vegna atvika sem geta komið upp í flugvélum X. M var að renna sér niður svokallaða neyðarrennu sem sett er upp til að líkja eftir þeim aðstæðum sem geta komið upp þegar þarf að nota slíka. Neyðarrennan var föst við flugvélarlíkan og M var með dúkku í fanginu þegar hún renndi sér niður rennuna. Við enda neyðarrennunnar var veggur sem klæddur var dýnu. Í málskoti kemur fram að M hafi runnið hratt niður sleipa rennuna og lent illa veggnum þannig að hún hlaut áverka á andliti og vinstra hné.

M telur X bera skaðabótaábyrgð á afleiðingum líkamstjóns hennar þar sem neyðarrennan hafi verið sett þannig upp að hún hafi verið of brött miðað við staðsetningu veggisins sem tók á móti þeim sem runnu niður rennuna. M vísar til þess að hún hafi aldrei lenti í sambærilegu atviki áður við æfingar en að hún hafi heyrt af fleiri atvikum en hennar eftir að rennan sem hafði verið sett upp fyrir slys hennar 19. febrúar 2020 var sett upp. M vísar til þess að það liggja fyrir skýrsla Vinnueftirlitsins vegna þeirra aðstæðna sem uppi voru í æfingahúsnæði X í október 2020 og gerðar hafi verið athugasemdir í þeirri skýrslu við aðbúnað og fyrirmæli veitt til X um úrbætur. Þar hafi sérstaklega komið fram að X hafi átt að endurskoða áhættumat m.t.t þjálfunar í neyðarrennu vegna fjölda slysa sem og að X ætti að gera úrbætur þannig að komið væri í veg fyrir siendurtekin slys við þjálfun í neyðarrennu með vísan til 5. gr. reglugerðar um notkun tækja nr 367/2006. M vísar til þess að áhættumat þar sem lá fyrir af hálfu X fyrir slys hennar hafi ekki verið lagt fram. M byggir á því að X hafi þannig ekki viðhaft það öryggi á vinnustað sem reglur laga nr. 46/1980 krefjast eða reglugerðir um notkun tækja. M vísar til þess að halli á rennunni hafi verið of mikill m.v. þau fyrirmæli fyrrnefndrar reglugerðar í gr. 1.1 í II. viðauka þar sem komi fram að tæki skuli sett upp og staðsett þannig að sem minnst hættu stafi af. Einnig ítrekar M að neyðarrennan sé tæki í skilningi reglugerðarinnar þar sem skilgreining þess orðs í a.lið 3. gr. reglugerðarinnar nái m.a. til véla, vélbúnaðar, áhalda, verkfæra eða þess háttar búnaðar. Þannig verði orðið tæki ekki skýrt þröngt.

M vísar til þess að X hafi gert úrbætur á vinnuáætluninni eftir athugasemdir Vinnueftirlitsins í október 2020 sem fólust í því að líma sérstakan borða á rennuna sjálfa og nota vinnugalla úr stömu efni fyrir þá flugliða sem renndu sér niður hana. Um hafi verið að ræða úrbætur sem fyrirhafnarlítið hafi verið að gera og ekki falið í sér mikinn kostnað fyrir X. M bendir einnig á að ekki séu fyrir hendi sérstakar leiðbeiningarreglur í Evrópureglugerðum um hvernig halli á neyðarrennum eigi að vera og sé ekki hægt að líta svo á að ákvæði slíkra gangi framar lögum og reglum hér á landi um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum. Einnig mótmælir M því að X hafi sýnt fram á það með fullnægjandi sönnunargögnum að neyðarrenna hafi verið sett upp í samræmi við þær aðstæður sem líkjast mest raunverulegum aðstæðum þar sem veggur sá sem staðsettur hafi verið í um 2,5 metra fjarlægð frá neðri enda neyðarrennunnar hafi verið of nálægt henni m.v. þann hraða sem ætla mátti að starfsmenn X næðu á leið niður rennuna.

V hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X og telur að neyðarrenna í þjálfunarhúsnæði X hafi verið sett upp í samræmi við reglugerð Framkvæmdastjórnar EB nr. 965/2012 sem innleidd hafi verið með reglugerð nr. 237/2014. Þar komi fram að neyðarrenna skuli sett upp í sömu hæð og hæð gólfs í viðkomandi flugvél og í samræmi við raunverulegar aðstæður í neyðarástandi. V vísar til þess að það hafi X gert og hafi metið slyshættu í samræmi við aðstæður. Einnig hafi verið vikið frá raunverulegum aðstæðum við æfingar þannig að starfsmenn hoppuðu ekki í rennuna heldur settust niður áður en þeir renndu sér niður við æfingar og notaður hafi verið vinnusamfestingur en

ekki hefðbundinn áhafnarbúningur til þess að draga úr mögulegri slyshættu. V mótmælir því að þær úrbætur sem gerðar hafi verið eftir athugasemdir Vinnueftirlitsins í október 2020 feli í sér viðurkenningu á því að aðstæður hafi verið ófullnægjandi. Einnig mótmælir V tilvísun reglugerðar nr. 367/2006 um notkun tækja þar sem neyðarrennan hafi ekki verið tæki í skilningi reglugerðarinnar. Einnig vísar V á bug að slys hjá X hafi verið síendurtekin, eins og kemur fram í skýrslu Vinnueftirlitsins í október 2020 í ljósi þess að þúsundir áhafnarmedlima hafi rennt sér niður umrædda neyðarrennu án slysa áður en úrbætur hafi verið gerðar. Einnig hafnar V því að áhættumat liggi ekki fyrir og lætur fylgja úrklippur úr því sem og hafnar V því að orsakatengsl séu milli slyss M og mögulegs skorts á slíku.

Álit.

Ágreiningur í málinu hverfist um hvort aðstæður við reglubundna þjálfun áhafnarmedlima X við að fara niður neyðarrennu hafi verið fullnægjandi. Ljóst er af gögnum málsins að sérstakar leiðbeiningar um uppsetningu slíkra neyðarrenna liggja helst fyrir í almennum fyrirmælum í Evrópureglugerðum um að líkja eigi eftir þeim aðstæðum sem geti verið uppi við neyðaraðstæður og notkun slíkra renna. Ekki liggur fyrir sérstakt mat á því hvort aðstæður í æfingarhúsnæði X hafi verið það fjarri slíkum aðstæðum að saknæmt megi telja og verður M að bera hallann af sönnunarskorti um það. Hvað varðar almenn fyrirmæli í lögum nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, sem og reglur sem settar eru á grundvelli þeirra laga, verður ekki séð að uppsetning neyðarrennunnar hafi verið í ósamræmi við þau fyrirmæli. Mat á því hvort aðstæður hafi verið þannig að augljós slyshætta hafi verið af vegg við neðri enda rennunnar verður að byggja á því hvort forsvarsmönnum eða öðrum starfsmönnum X hafi mátt vera ljós að slyshætta væri meiri en búast mætti við í samanburði við þær aðstæður sem verið höfðu við sambærilegar æfingar. Ekkert liggur fyrir um að slys hafi orðið áður en M slasaðist í febrúar 2020 og verður ekki við það miðað að slyshætta hafi því verið augljós á þeim tímapunkti. Þær upplýsingar sem liggja fyrir í skýrslu Vinnueftirlitsins frá því í október 2020 breyta ekki því mati, en ekki liggur þar fyrir að þau „síendurteknu“ slys sem þar er vísað til hafi orðið fyrir slys M í febrúar 2020. Almennar sönnunareglur gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á líkamstjóni sínu verði að sanna að skilyrði skaðabótaréttarins séu fyrir hendi. Í þessu máli liggja ekki fyrir afgerandi sönnunargögn um að aðstæður hafi verið þannig að starfsmönnum X hafi mátt vera ljóst að aðstæður við neyðarrennu í febrúar 2020 hafi verið hættulegri en þær höfðu áður verið. Verður því, m.v. gögn þessa máls og tímasetningu slyss M, ekki fallist á að bótaskylda sé fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum fyrir líkamstjón úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 15. september 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Sigurður Óli Kolbeinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.